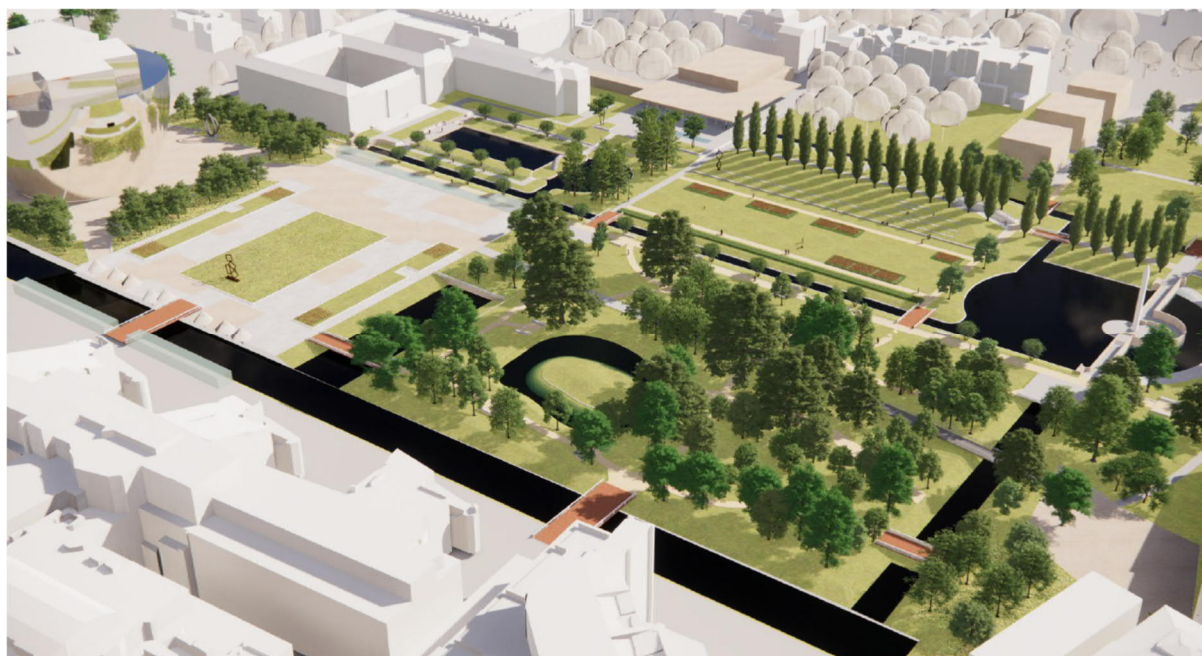

Kwaliteitsslag Museumpark

*Eindrapport in het kader van de Verkenning
Museum Boijmans van Beuningen en Museumpark*

Versie 16 november 2021

Inhoud

1. Aanleiding.....	3
2. Projectopdracht.....	4
3. Scope	5
4. Gevolgde aanpak en input stakeholders	7
5. Masterplan Gustafson Porter	8
6. Ambitie toekomstig Museumparkkwartier en opgaven	9
7. Ruimtelijk streefbeeld Museumparkkwartier.....	11
8. Uitwerking Museumtuin: Belvédère en rozentuin.....	21
9. Fietsparkeerstrategie.....	24
10. Urban playground	26
11. Maatregelen korte termijn (quick wins).....	27
12. Fasering	28
13. Kostenraming en financiële dekking	29
Bijlagen	33
Bijlage 1: vogelvlucht streefbeeld Museumparkkwartier.....	34
Bijlage 2: opties constructie boven draaischijf logistiek centrum	35
Bijlage 3: onderbouwing fietsparkeerstrategie	36
Bijlage 4: onderbouwing kostenraming parkdelen.....	38

1. Aanleiding

Op 17 juni 2021 is door de raad aan het college van Burgemeester en Wethouders opdracht gegeven de haalbaarheid van een ambitieuze renovatie van het Museum Boijmans Van Beuningen (MBVB), in lijn met het gepresenteerde structuurontwerp, te onderzoeken. Integraal onderdeel van deze verkenning is een onderzoek naar een kwaliteitsslag voor het Museumpark. Het structuurontwerp is gemaakt door Mecanoo onder leiding van Francine Houben. Dit betreft een uitwerking met ingrijpende veranderingen aan de opzet van het museum, waarbij ook een nieuwe logistieke route door een deel van het Museumpark-gebied nodig is. In dit Programma van Eisen is het uitgangspunt gekozen dat het ambitieuze scenario voor het museum volledig gerealiseerd wordt.

Onderdeel van de Verkenning Museum Boijmans van Beuningen en Museumpark was dus een verkenning naar een kwaliteitsimpuls de omgeving van het museum. Er is gekeken naar een groter gebied dan het feitelijke Museumpark, dat tussen formeel alleen tussen Het Nieuwe Instituut en de Kunsthal is gelegen. Deze ruime contour is aangeduid als het Museumparkkwartier. In hoofdstuk 3, scope, is beschreven welke begrenzing voor dit onderdeel van de verkenning is aangehouden.

2. Projectopdracht

Conform de projectopdracht voor dit onderdeel van de verkenning is in dit document een beschreven welke kwaliteitsslag mogelijk is voor het Museumparkkwartier, in samenhang met de uitvoering van de ambitieuze renovatie van het museum. Het onderzoek naar de kwaliteitsslag heeft streefbeeld opgeleverd met de maatregelen die nodig zijn om dit te bereiken. Dit betreft maatregelen die aanvullend zijn op de in uitvoering zijnde inrichtingsplannen aan de noordzijde van het gebied. Onderdeel van het onderzoek was de inpassing van het nieuwe logistieke centrum voor het Museum Boijmans van Beuningen in de bestaande parkomgeving. Ook zijn de effecten van de nieuwe hoofdingang van Museum Boijmans van Beuningen op de inrichting van de Museumparkstraat onderzocht. In deze verkenning naar de kwaliteitsslag is tevens bekeken welke potentiële dekkingsmogelijkheden er zijn voor de financiering van de voorgestelde maatregelen. Daarmee zijn dit bouwstenen voor een Programma van Eisen voor de verbetering van het parkgebied. Indien besloten wordt om verder te gaan met (onderdelen van) de kwaliteitsslag voor het Museumparkkwartier zal er een Programma van Eisen worden uitgewerkt, conform de IP-procedure voor buitenruimteprojecten.

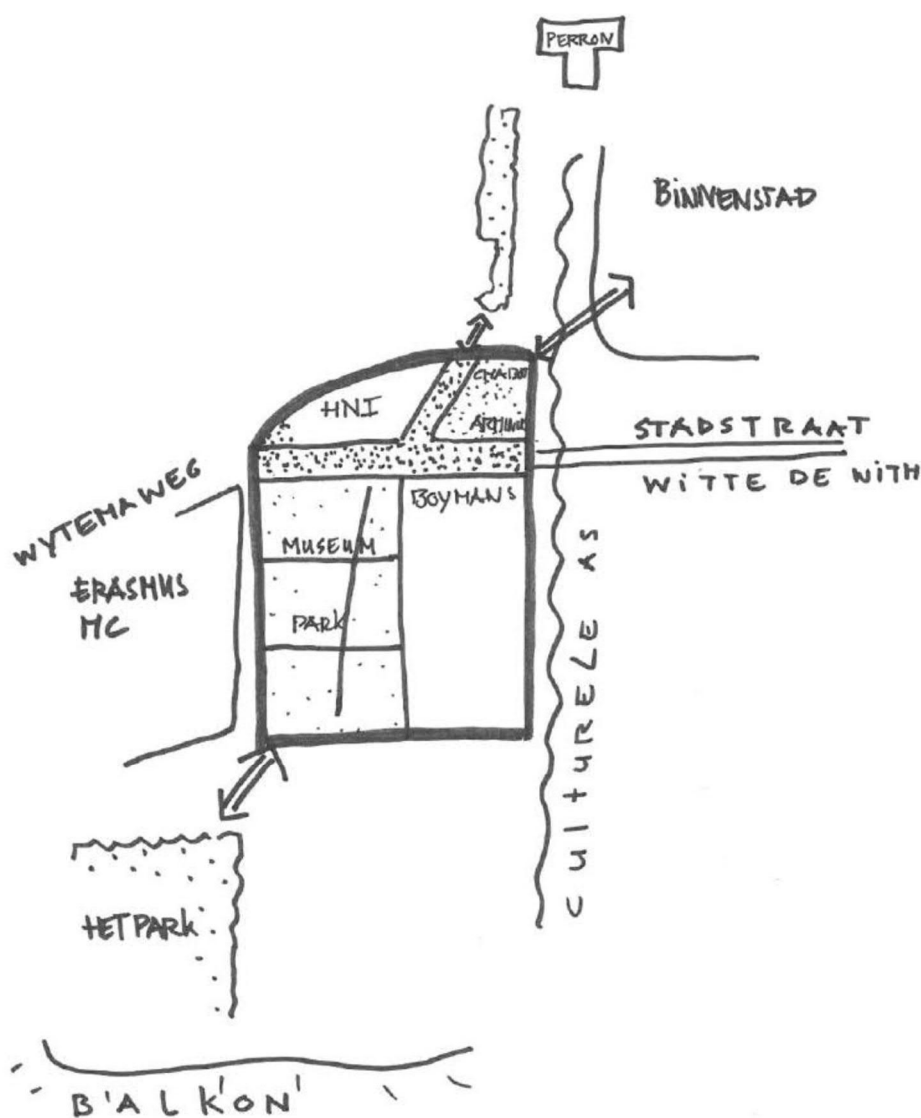
Nadat de projectopdracht was vastgesteld, heeft de gemeenteraad op 9 september 2021 de motie 'Strategische verkenning MBVB' aangenomen waarin het college verzocht is in de verkenning te onderzoeken of er een urban playground kan worden opgenomen in het Museumpark. Dit is dus later toegevoegd aan het reeds opgestarte onderzoek.

Deze verkenning naar de kwaliteitsslag voor het Museumpark is in een kort tijdsbestek uitgevoerd, vanwege de afspraak met de gemeenteraad dat de resultaten van de complete verkenning in november 2021 afgerond zou zijn. Er is in verschillende teams gewerkt aan de deelopgaven van de totale verkenning, waaronder de uitwerking van het structuurontwerp voor de renovatie en uitbreiding van het Museum Boijmans van Beuningen. Op basis van deskresearch, terreinbezoeken en intensieve werksessies heeft een gemeentelijk team van Stadsontwikkeling en Stadsbeheer eerst een centrale ambitie geformuleerd voor het gebied. Vervolgens is een streefbeeld voor het gehele Museumparkgebied uitgewerkt. Gelijktijdig is gewerkt aan optimalisatievoorstellen voor de inpassing van het logistieke centrum voor het Museum Boijmans van Beuningen en de nieuwe hoofdentree aan de Museumparkstraat. Vervolgens is een streefbeeld voor de bovenzijde van het halfverdiepte logistieke centrum, de Belvédère, uitgewerkt en zijn er verbeteringen voor de korte termijn (quick wins) uitgewerkt. Deze voorstellen zijn voorzien van globale ramingen en gekeken is naar de faseringsmogelijkheden. Tussentijds hebben er participatiebijeenkomsten plaatsgevonden met omwonenden en was er een excursie van de raadscommissie MPOF.

3. Scope

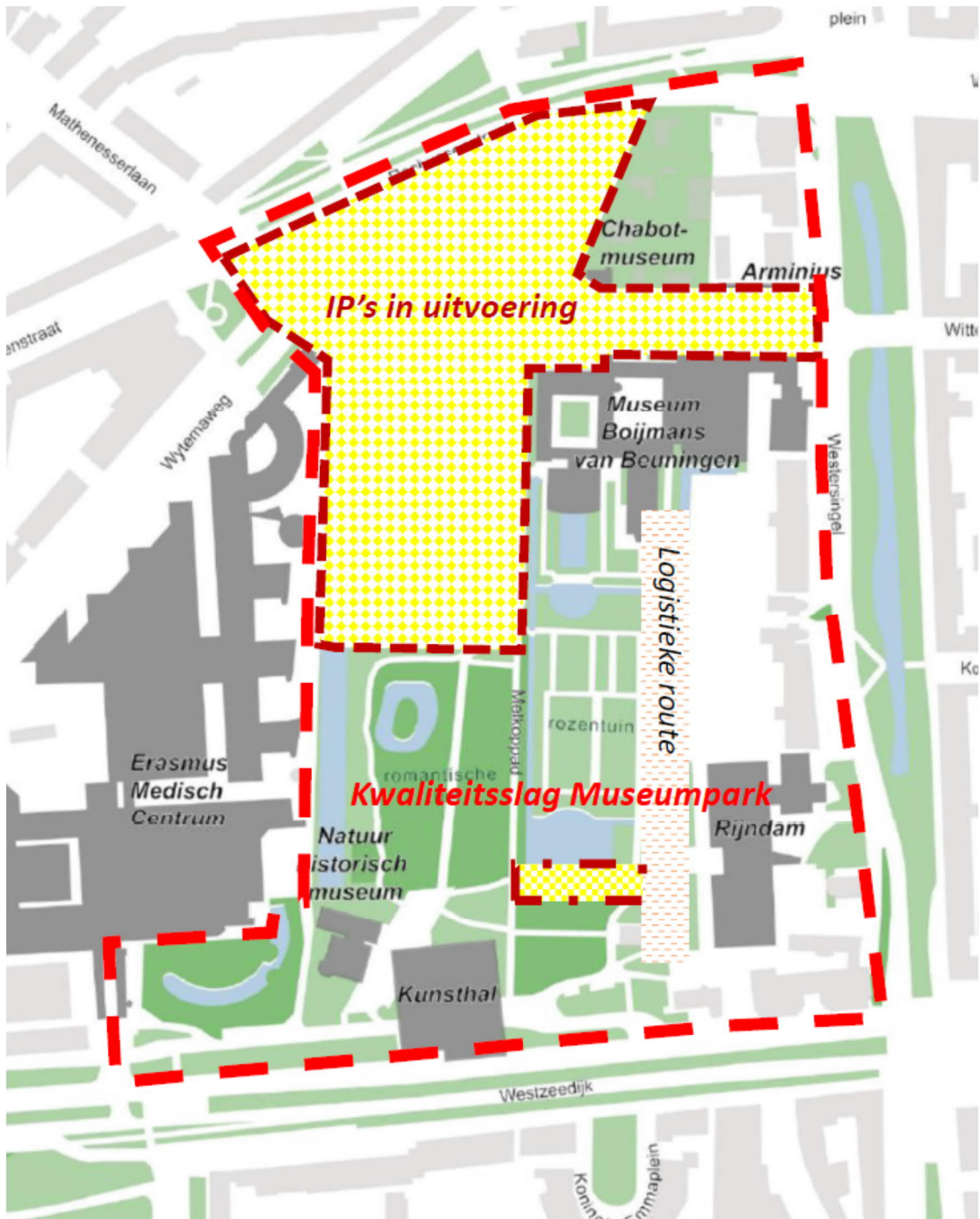
Er is in deze verkenning onderzocht welke verbeteringen mogelijk zijn in de inrichting en het beheer van het gebied tussen de Rochussenstraat, Westersingel, Westzeedijk en de oostzijde van het Erasmus Medisch Centrum (Erasmus MC). Voor dit gebied wordt in dit Programma van Eisen de aanduiding Museumparkkwartier gebruikt. Het Museumparkkwartier bestaat uit:

- Het Museumpark (gelegen tussen het Nieuwe Instituut en de Kunsthal);
- De parkzone die in samenhang met het oorspronkelijke museum is ontworpen door Van der Steur: de museumtuin¹;
- De Museumparkstraat, Jongkindstraat en het groengebied rond Het Nieuwe Instituut (in uitvoering);
- De zone met villa's en Arminiuskerk, tussen Jongkindstraat en Westersingel;
- De villa's met tuinen ten westen van de Westersingel;
- De zone aan de noordzijde van de Westzeedijk, waar o.a. de Grieks orthodoxe kerk staat en een klein parkje, met vijver, tegen het Erasmus MC ligt.

¹ In deze verkenning wordt onder de museumtuin verstaan: de hele groenzone tussen het Museum Boijmans van Beuningen en het G.J. de Jonghmonument. De rozentuin maakt daar onderdeel van uit.

Bij de start van de verkenning voor een kwaliteitsslag voor het Museumparkkwartier is het uitgangspunt geweest dat de vastgestelde inrichtingsplannen (IP's) voor de herinrichting Museumparkstraat, herinrichting omgeving van Het Nieuwe Instituut, herinrichting omgeving Depot en de aanpassingen van het evenemententerrein op de Museumparkgarage uitgevoerd zouden worden.

Scope verkenning kwaliteitsslag Museumparkkwartier

4. Gevolgde aanpak en input stakeholders

Er is een intensieve en compacte werkwijze gevolgd om binnen het aanwezig tijdsbestek te komen tot het Programma van Eisen. Door het korte tijdsbestek zijn niet alle onderdelen in de volledigheid onderzocht en is er nog vervolgonderzoek nodig bij verdere uitwerking na besluitvorming over de kwaliteitsslag. Voor de uitwerking in de Verkenning is de participatie beperkt gebleven tot de direct omwonenden aan het Museumpark en de aanliggende instellingen. Daarnaast is er via social media een peiling gehouden over het gebruik van het park en wensen over toekomstig gebruik en voorzieningen in het park. De bevindingen zijn meegenomen in de uitwerking van het Programma van Eisen.

Bij de uitwerking van de voorstellen is gebruik gemaakt van de waardevolle informatie die uit een gespreksronde gekomen is met de instellingen die in of aan het Museumparkkwartier gevestigd zijn: Erasmus MC, Rijndam, de Grieks orthodoxe kerk, de Kunsthall, het Nieuwe Instituut, het Chabot Museum, Het Nieuwe Instituut en het Natuurhistorisch Museum. Uit de gesprekken die met deze instellingen gevoerd zijn, blijkt enthousiasme en draagvlak voor de verbetering van de kwaliteit van- en de toegang tot het Museumparkkwartier. Er zijn aandachtspunten benoemd, zoals het vergroten van de biodiversiteit, de wens om betere verlichting en bewegwijzering aan te brengen en betere voorzieningen voor voetgangers en fietsers te maken. Ook is er een wens om in het gebied parkmanagement in te voeren of een gebiedsregisseur aan te wijzen. Met Rijndam en het Erasmus MC is gesproken over mogelijke stedenbouwkundige ontwikkelingen op langere termijn, waardoor er ook kansen ontstaan voor betere uitwisseling met de omgeving. Deze voorstellen zijn verwerkt in het streefbeeld voor de langere termijn en de quick wins.

Op 27 september 2021 heeft er een participatiebijeenkomst plaatsgevonden, in de vorm van een open atelier, met het stadslab Cool-zuid. Daar bleek ook een groot draagvlak voor verbeteringen in het Museumparkgebied. Verbeterde toegankelijkheid, waaronder de nieuwe toegang vanaf de Westersingel, bleek hoog op de agenda te staan. Ook verbetering van de beplantingen en zitgelegenheid werd belangrijk gevonden. De aanwezigen zagen een spanningsveld tussen de programmatische druk en de beperkte omvang van het parkgebied. Bij de wijkbewoners is er behoefte aan een luwe omgeving en rustige routes, binnen de drukke en stenige stadsdriehoek. Verder maakt men zich ongerust over de gevolge van de inpassing van het logistieke centrum voor Museum Boijmans van Beuningen, met de vrachtwagenroute vanaf de Westzeedijk.

Op 12 oktober was er een bijeenkomst met enkele bewoners / eigenaren van de Westersingel. Daarbij was er bijval voor de ambitie om het gebied een kwaliteitsslag te geven, maar werd gewaarschuwd voor wateroverlast door het toevoegen van bebouwing. Het water staat soms al erg hoog in de sloot achter de tuinen van de Westersingel en men vreest verdere toename van wateroverlast. Verder constateerde de aanwezigen dat het huidige gebruik van het parkgebied soms al tot geluidsoverlast en vervuiling leidt. Daarom werd er gepleit voor meer controles en het instellen van parkmanagement. Tenslotte werd opgemerkt dat het parkeren in de tuinen niet gemakkelijk verminderd kan worden omdat de gemeente tot nu toe de eis gesteld heeft dat op eigen terrein geparkeerd moet worden.

In oktober 2021 is er een digitale peiling gedaan via Instagram. Met een filmpje over het park werd via het account van Rotterdam.nl gevraagd waarvoor mensen naar het park gaan en wat ze nog graag zouden willen toevoegen aan het park. De peiling had een bereik van 8.862 en 353 interacties. Ruim 87% gaat naar het park voor een wandeling gevolgd door 74% om te lunchen en 26% om te sporten. Bezoekers zouden graag zien dat er horeca komt om een koffie af te halen, meer groen en een toiletvoorziening².

² Bij de uitvoering van de inrichtingsplannen rondom het Depot en Het Nieuwe Instituut wordt er een openbaar toilet gerealiseerd.

5. Masterplan Gustafson Porter

In 2014 is door het bureau Gustafson Porter een masterplan voor het Museumpark gemaakt. De directe aanleiding was planvorming voor het nieuwe collectiegebouw in het voorportaal van het Museumpark. Het masterplan laat zien dat het Museumparkkwartier is opgebouwd uit een serie noord-zuid georiënteerde stroken met ieder een eigen karakter. De oost-westverbindingen zouden volgens dit masterplan verbeterd moeten worden:

- De Museumparkstraat;
- De nieuwe verbinding tussen de Westersingel (ter hoogte van de Kortenaerstraat) en de oostelijke entree van het Erasmus MC;
- De Westzeedijk.

Afbeelding uit het masterplan van Gustafson Porter met de stroken en assen

In de motie Groen Gegarandeerd van 5 november 2015 heeft de raad uitgesproken dat er sprake zou moeten zijn van een hoog kwaliteitsniveau bij de uitvoering van de eerste fase van het masterplan: de Museumparkstraat, met de aanpalende tuin rond Het Nieuwe Instituut, het voorgebied van het Depot en het evenementendek op de parkeergarage Museumpark. Daarnaast heeft de raad aangedrongen op een daadwerkelijke uitvoering van de volledige visie.

6. Ambitie toekomstig Museumparkkwartier en opgaven

De ambitie is dat deze kwaliteitsslag voor het Museumparkkwartier een aantrekkelijk, goed toegankelijk en gebruiksvriendelijk parkgebied oplevert waar alle Rotterdammers en bezoekers zich welkom voelen. Bezoekers moeten het gebied meer als een eenheid ervaren doordat er in de toekomst een samenhangend raamwerk van groen en paden aanwezig is en er meer doorzicht is tussen de verschillende onderdelen. De sferen van de verschillende 'kamers' die in de noord-zuid gelegen stroken zijn gelegen moeten wel tastbaar blijven. Er zijn plekken waar reuring en ruimte voor actieve parkbeleving is, en er zijn plekken waar juist rust te vinden is.

Na de verkenning van de ambities en knelpunten zijn de opgaven benoemd voor de kwaliteitsverbetering van het Museumparkkwartier. Daarbij zijn de gewenste verbeteringen gerangschikt in vijf deelgebieden die ieder een eigen ruimtelijke karakteristiek hebben. Daarnaast zijn er ook algemene opgaven en kansen voor het hele gebied.

Afbeelding: de vijf deelgebieden die zijn uitgewerkt in dit PVE

De vijf deelgebieden met hun opgaven:

1. Westersingel incl. deel Museumparkstraat:

- Strategie vergroening voor- en achtertuinen;
- Nieuwe toegang met inpassing nieuwe oost-west-verbinding;
- Betere aansluiting op Rijndam bij herontwikkeling;
- Aanpassing oostelijk deel inrichtingsplan Museumparkstraat als gevolg van nieuwe entree museum

2. Museumtuin:

- Inpassing nieuwe oost-west-verbinding;
- Ontwerp nieuw Belvédère (bovenzijde logistieke route van het museum);
- Herstel / herontwerp rozentuin;
- Herstel omgeving G.J. de Jong-monument;
- Herstel / herontwerp tuinen direct rond museum.
- Barrières opheffen; verwijderen/ verlagen van hekken en hagen

3. Museumpark:

- Inpassing nieuwe oost-west-verbinding;
- Verbeteren beplanting en inrichtingselementen 'romantische tuin' ten noorden van de Kunsthal;
- Verbeteren noord-zuid-verbinding (Melkkoppad);
- Betere ruimtelijke inpassing Kunsthal / Natuurhistorisch Museum (overgangen, logistieke toegangen);
- Wateropgave – gevolg Depot en ontwerp ambitiescenario Museum Boijmans Van Beuningen.

4. Rand Erasmus MC :

- Herontwikkeling locatie Sophia kindziekenhuis;
- Vergroening oevers brede sloot;
- Aanleggen extra toegangen terrein Erasmus MC (nieuwe bruggen over brede sloot).

5. Westzeedijk / parkenknoop:

- Verbeteren noord-zuid-route (Melkkoppad);
- Betere inpassing Kunsthal / Natuurhistorisch Museum;
- Verbeteren relatie met Het Park.

De algemene kansen en opgaven voor het hele Museumparkkwartier zijn:

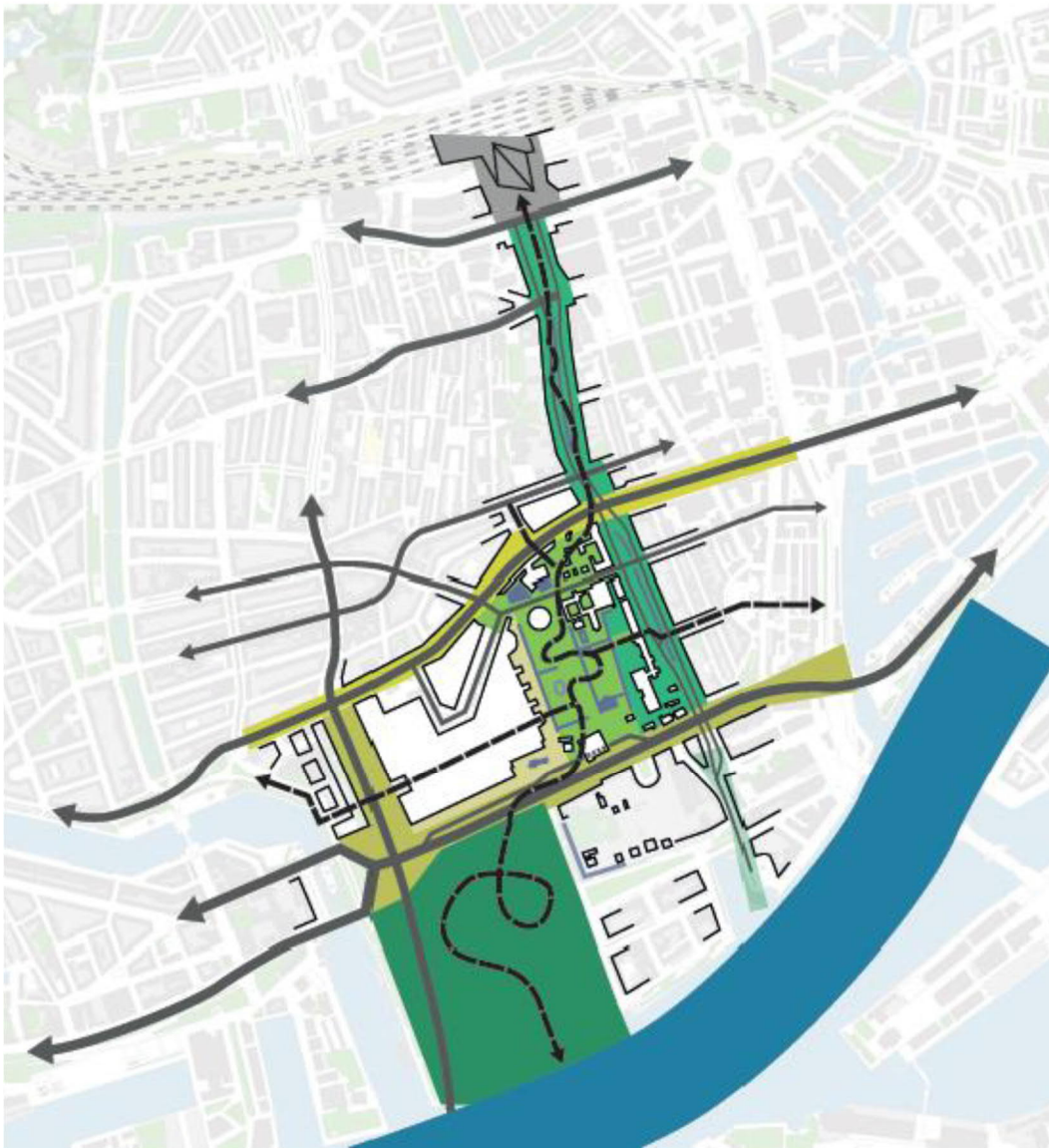
- Verbeteren mogelijkheden fietsparkeren;
- Verbeteren waterkwaliteit en biodiversiteit;
- Realiseren extra waterberging;
- Verbeteren verlichting en meer doorzicht aanbrengen voor betere sociale controle;
- Parkmanagement invoeren;
- Ruimte bieden voor urban playground (motie Strategische Verkenning MBVB, gemeenteraad 9 september 2021).

7. Ruimtelijk streefbeeld Museumparkkwartier

Eerst worden de algemene principes voor het toekomstige Museumparkkwartier beschreven. Daarna volgt de uitwerking van het ruimtelijk streefbeeld.

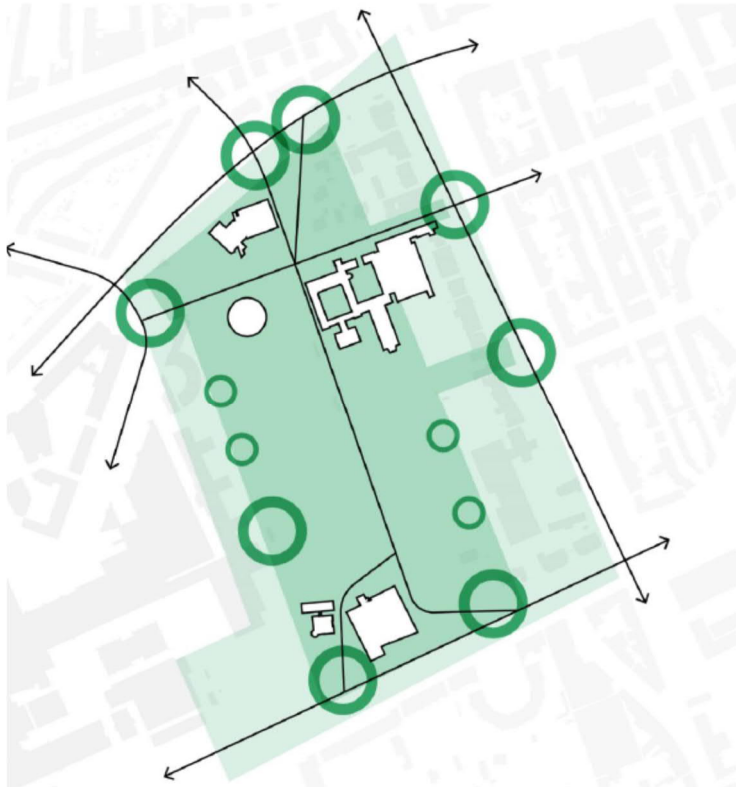
Op het niveau van het gehele Museumparkkwartier is de inzet om dit sterkere positie te geven in de stad door:

- De parkinrichting maximaal op te rekken tot en met de randen;
- Het parkgebied beter aan te takken op de omringende groenstructuren zoals Westersingel en Het Park;
- Het gebied beter te verbinden met het Centrum en het Erasmus MC / Coolhaven;
- Betere verbindingen te realiseren met het Centraal Station en de Nieuwe Maas.

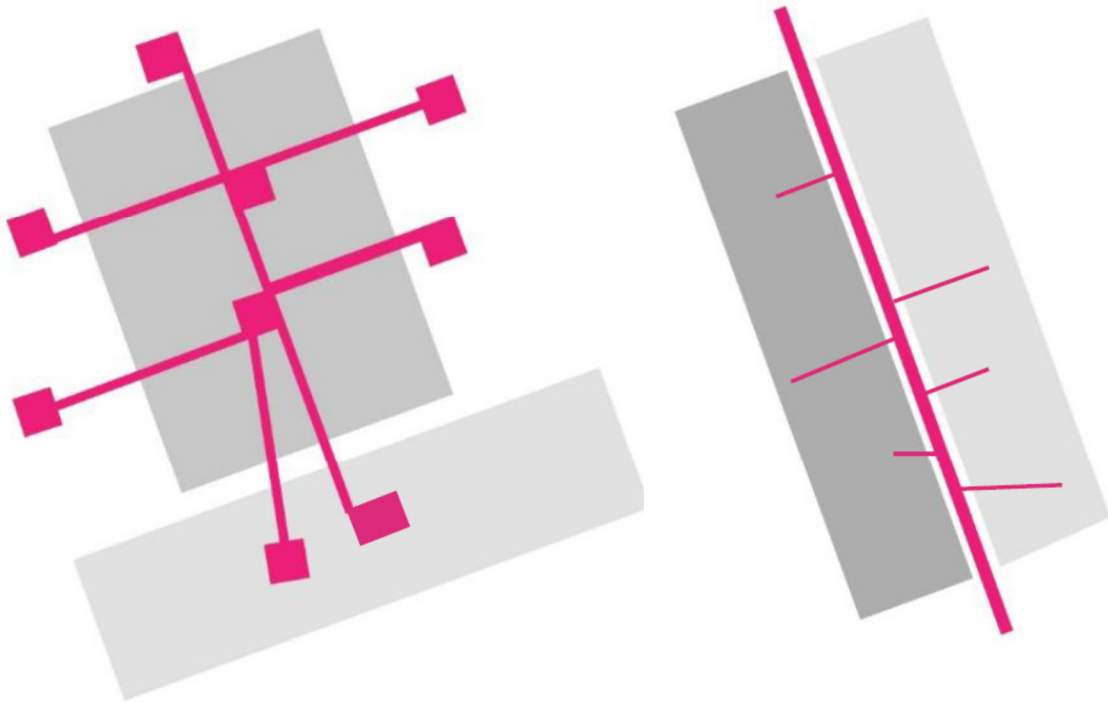
Afbeelding: Museumparkkwartier beter verbonden met de omgeving

Het is gewenst het groen zoveel mogelijk door te trekken tot aan de randen van het gebied en hier meer en beter herkenbare entrees te maken. Nieuwe entrees zijn vooral gewenst aan de oostzijde (Westersingel) en westzijde (Erasmus MC). De nieuwbouw van het paviljoen aan de zuidzijde van Museum Boijmans van Beuningen geeft de mogelijkheid om een nieuwe voetgangersentree te maken tussen de witte villa's. Op termijn zijn er, bij herontwikkeling van Rijndam en het Erasmus MC ook kansen om nieuwe parkingangen te maken. Indien een doorgang ter plaatse van het geprojecteerde museumpaviljoen niet mogelijk blijkt, heeft een nieuwe parkentree bij Rijndam een hoge prioriteit. Door deze wensen op te nemen in de (toekomstige) gebiedsontwikkelingen kan het Museumparkkwartier veel beter verbonden worden met de omgeving.

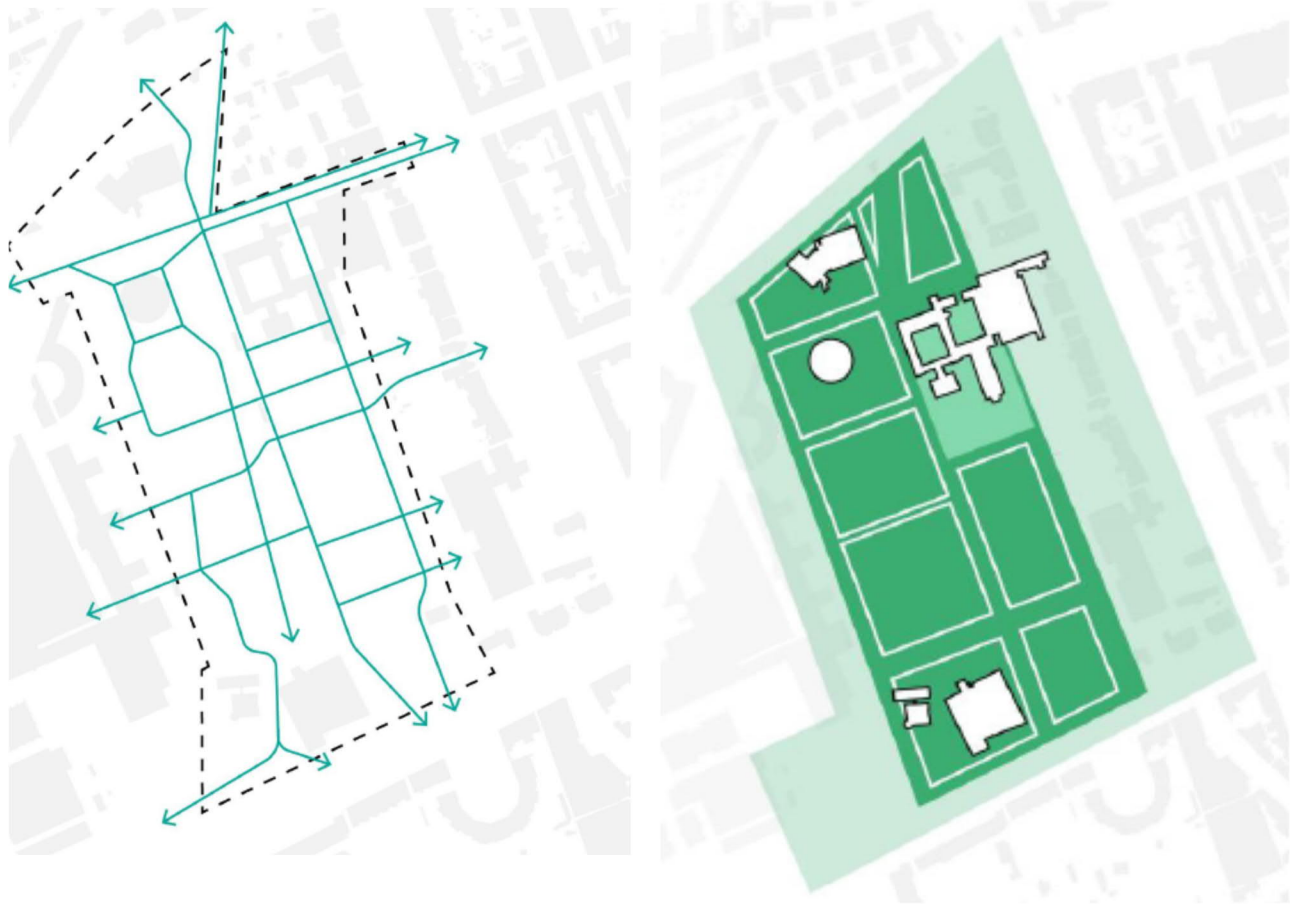
Afbeelding: kansen voor extra en herkenbare entrees stedelijke omgeving.

Binnen het Museumparkkwartier is het wenselijk om een overzichtelijker padenstructuur aan te brengen. Zoals het masterplan van Gustafson Porter al weergaf is een herkenbare oost-westverbinding tussen de Westersingel en het Erasmus MC gewenst. Daarnaast kunnen de bestaande noord-zuidroutes verbeterd worden. Het bestaande Melkkoppad functioneert als interne verbinder.

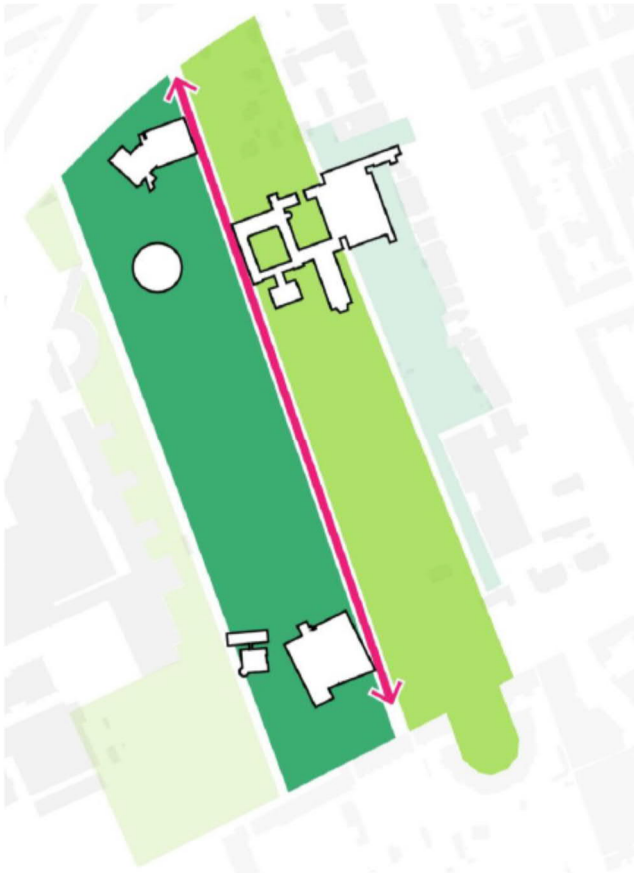
Afbeeldingen: heldere hoofdstructuur van paden en Melkkoppad als interne verbinder

In aanvulling op dit heldere raster van hoofdpaden is een fijnmazig netwerk van smallere paden aanwezig zodat het mogelijk is om te dwalen door de verschillende parkkamers.

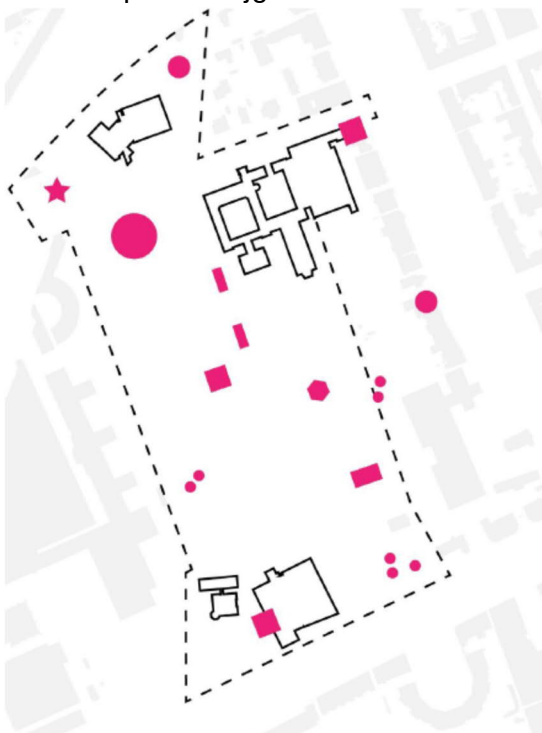
Afbeeldingen: fijnmazige padenstructuur die de parkkamers aan elkaar verbindt

Er is voor de inrichting en het gebruik een onderscheid tussen de zone van het Museumpark en de Museumtuin. Het Museumpark is een zone met parkkamers waarin veel reuring is. Deze worden druk gebruikt door grote groepen bezoekers en stadsbewoners. Denk aan de vele bezoekers aan het Depot en de Kunsthal, de grote evenementen (Openluchtbioscoop, de Parade) en de urban sporters op het evenemententerrein. De zone van de Museumtuin heeft een ingetogener karakter met een klassieke symmetrische inrichting, gebaseerd op de zichtlijnen vanuit het museum. Hier heerst een rustige sfeer tegen de achtergrond van het historische Museum Boijmans van Beuningen. De diversiteit aan sferen en gebruik maakt het Museumparkkwartier uniek in de stad.

Afbeeldingen: twee onderscheidende sferen en de diversiteit van de parkkamers

Aan deze sferen wordt nog een nieuwe laag toegevoegd met bijzondere objecten: kunstwerken die verspreid over het gebied kunnen komen. Een deel daarvan is ook geschikt als speel- of zitobject. Mogelijk kunnen er ook bestaande objecten uit de collectie van het CBK een plaats krijgen.

Afbeelding: suggestie voor toevoeging nieuwe kunst- en speelobjecten

Vanuit de hiervoor beschreven algemene principes is een streefbeeld geschetst van het toekomstige Museumparkkwartier. Dit is een impressie van de mogelijkheden, bij een verdere uitwerking kunnen nog andere keuzes gemaakt worden.

Afbeelding: streefbeeld Museumparkkwartier

In bijlage 1 is een vogelvluchtafbeelding opgenomen van het streefbeeld.

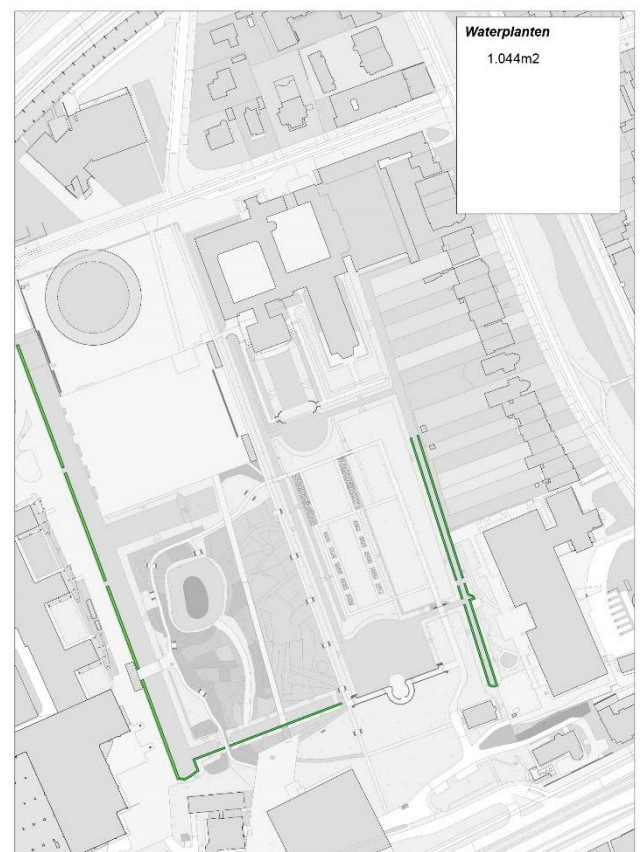
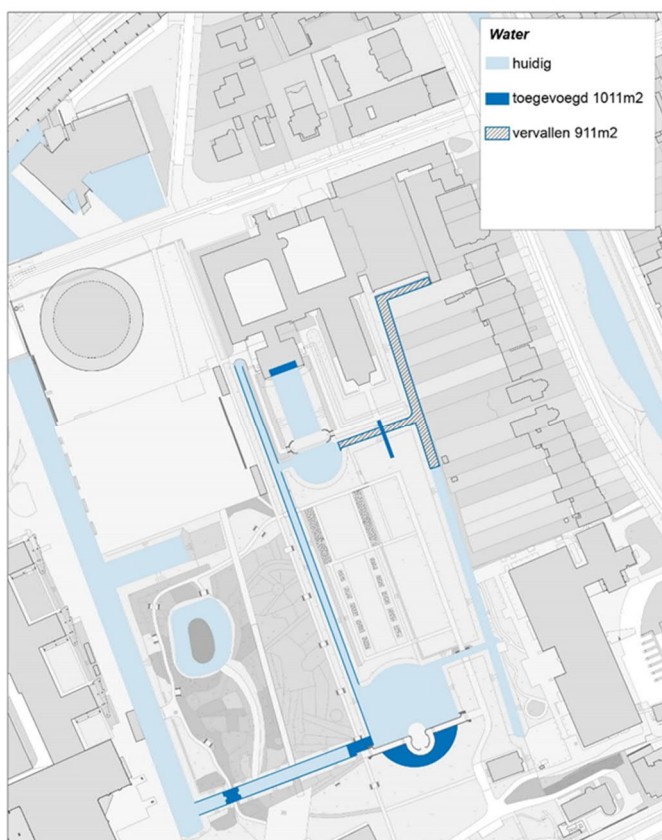
Zoals bij de algemene principes is beschreven, krijgt het Melkkoppad in de toekomst een belangrijkere rol als verbinder tussen de parkkamers, die ieder een eigen karakter krijgen. Het Melkkoppad wordt verbreed en uitgevoerd in gebakken klinkers waardoor er meer ruimte is voor de combinatie van voetgangers en fietsers. Het wordt geen officieel fietspad, waarvoor de ruimte ontbreekt (dit zou ten koste gaan van water en groen), maar door de extra ruimte, zijn er waarschijnlijk minder conflicten tussen de gebruikers dan in de huidige situatie. Op het Melkkoppad komen ook de belangrijke oost-west-verbindingen uit: de heringerichte Museumparkstraat en de nieuwe route tussen de Westersingel en het Erasmus MC. Parallel aan het Melkkoppad blijft het tweede noord-zuidpad (door het Museumpark) belangrijk als looproute tussen Het Nieuwe Instituut en de Kunsthal.

Op verschillende plaatsen zijn extra bruggen getekend om de fijnmazige padenstructuur te verbeteren en meer toegangen te maken vanuit de omgeving. Voor de interne routes is het gewenst om tussen de rozentuin en de romantische tuin een extra brug aan te leggen. Daarnaast is het bij mogelijke herontwikkeling van de locatie van Rijndam wenselijk om nog een extra brug over de scheidingssloot te leggen, voor een nieuw wandelpad naar de Westersingel. Wanneer het Erasmus MC uitvoering geeft aan haar intentie om de locatie van het Sophia Kinderziekenhuis te vernieuwen (masterplan 2050 in ontwikkeling), ontstaan ook aan deze zijde kansen voor de aanleg extra wandelroutes met nieuwe bruggen over de bestaande sloot.

Afbeelding: overzicht nieuwe en te vernieuwen bruggen

In het streefbeeld is de verbreding van enkele bestaande waterpartijen opgenomen om de waterberging te vergroten. Dit is noodzakelijk als compensatie van de bouw van het Depot (bestaande verplichting) en de demping van een deel van de scheidingssloot achter de Westersingel, vanwege de bouw van het nieuwe museumpaviljoen. De sloot langs het Melkoppad en de haaks daarop staande waterpartijen bij de romantische tuin zijn het eenvoudigst te verbreden. Ten zuiden van het G.J. de Jonghmonument is indicatief een nieuwe waterpartij aangeduid, maar hiervoor moet nog nader onderzocht worden of dit mogelijk is vanwege de fundering van het monument en de wortelpakketten van grote bomen. Door twee duikers in de sloot ten noorden van de Kunsthal te vervangen door bruggen verbetert de doorstroming. Andere duikers zijn moeilijker te vervangen vanwege de waardevolle begroeiing die niet verwijderd kan worden. Wanneer het Henket-paviljoen van Museum Boijmans van Beuningen gesloopt wordt, kan de historische vijver teruggebracht worden. Bij de nieuwbouw van het paviljoen voor het museum, moet een nieuwe duiker naar de Westersingel worden aangelegd. Open water is hier helaas niet mogelijk, maar de nieuwe duiker kan wel ruimer en gestrekter uitgevoerd worden, waardoor de doorstroming verbetert. Voor de verversing van het water kan mogelijk vaker de bestaande toevoerleiding vanaf de Coolhaven gebruikt worden. Voor verbetering van de waterkwaliteit en de biodiversiteit is de aanleg van nieuwe natuurvriendelijke oevers opgenomen. Deze kunnen langs de sloot met het Erasmus MC komen en in de sloot nabij de Kunsthal. Verder is het wenselijk om het regenwater van alle gebouwen in en rond het Museumparkkwartier naar het open water te laten afvloeien (afkoppelen).

Afbeeldingen: verbeteringen watersysteem en aanleg natuurvriendelijke oevers

Voor de romantische tuin, waar veel waardevolle bomen staan, is een flinke verbetering van de padenstructuur en de beplanting gewenst. De bestaande asfaltpaden worden vervangen door halfverharding, zoals recent ook in Het Park gerealiseerd is. Bij de kwaliteitsverbetering

van de beplanting betreft het de vervanging van de bestaande begroeiing door bloeiende vaste planten, lage heesters en grassen. Daarnaast zullen er mogelijke enkele plantvakken vervangen worden door gras zodat er meer doorzicht ontstaat en er meer ruimte is voor picknicken op het gras. Ook komen er nieuwe comfortabele parkbanken en nieuwe verlichtingselementen. De bijzondere verharding (zogenaamde scoria-bricks) ten noorden en westen van de Kunsthal wordt hersteld.

Langs de Westzeedijk worden verbeteringen aangebracht in de beplanting en de verharding verbeterd. Een lang gekoesterde wens is om een royalere verbinding met Het Park te realiseren. De Westzeedijk heeft een functie als primaire waterkering waardoor er weinig mogelijkheden zijn voor aanpassingen. Wel zouden enkele extra bomen aangebracht kunnen worden op een extra ophoging in het talud. Verder is er een optie om een eekhoornbrug of verbindend kunstwerk bij de Westzeedijk aan te brengen. Rondom de Grieks orthodoxe kerk wordt de verharding verbeterd en de rommelige beplanting opgeruimd. Verder wordt onderzocht of vergroening van de randen Westersingel en Westzeedijk mogelijk is door het verminderen van parkeerplaatsen. Aan de Westzeedijk ontstaan zo ook meer mogelijkheden om een goede entree tot het park te realiseren in combinatie met de nieuwe logistieke route voor het museum.

Afbeelding: referentie eekhoornbrug Den Haag

De gemeente wil stimuleren dat het parkeren in de voor- en achtertuinen van de particuliere panden aan de Westersingel verminderd wordt. Daarnaast is behoud van de bestaande bomen, in combinatie met versterking van de groenstructuur (door de aanplant van nieuwe bomen) in de tuinen van belang. De gemeente kan dat niet afdwingen, maar wil met de eigenaren in gesprek gaan om de mogelijkheden te onderzoeken.

In het oostelijke deel van de Museumparkstraat zal de nieuwe hoofdentree van het Museum Boijmans van Beuningen gebouwd worden. Hier komen waarschijnlijk trappen en een hellingbaan om het hoogteverschil te overbruggen. Hierdoor moet het vastgestelde inrichtingsplan op onderdelen aangepast worden. Belangrijkste uitgangspunten voor de inrichting van deze straat blijven: vergroening, een aantrekkelijke verbinding met de stad, goede verblijfskwaliteit voor de alle bezoekers en voldoende uitstapruimte voor bussen met museumbezoekers. Dit wordt verder uitgewerkt in het Voorlopig Ontwerp voor het museum.

Verspreid over de Museumtuin, het Museumpark en de zone langs de Westzeedijk kunnen enkele nieuwe kunstwerken en speciaal ontworpen speelobjecten geplaatst worden. Daardoor neemt de aantrekkelijkheid van het park voor gezinnen met kinderen en urban sporters toe. Hier ligt ook een link met de wens van de gemeenteraad om te onderzoeken of er een urban playground is in te passen (zie verder hoofdstuk 10).

Voor de Museumtuin, met het toekomstige Belvédère en de herinrichting van de naastgelegen rozentuin, is nadere uitwerking gemaakt die in het volgende hoofdstuk worden beschreven. De aanpak van dit parkdeel hangt nauw samen met de plannen voor vernieuwing van het Museum Boijmans van Beuningen.

8. Uitwerking Museumtuin: Belvédère en rozentuin

In de huidige situatie zijn er ten zuiden van het Museum Boijmans van Beuningen een rozentuin, een populierenlaan en het G.J. de Jonghmonument gelegen. Dit is een historisch ensemble dat in samenhang met het oudste museumdeel (Van der Steur) is ontworpen. Het G.J. de Jonghmonument sluit de zichtlijn vanuit het museum af, maar de helderheid is verstoord door de latere bouw van het Henket-paviljoen. Momenteel wordt het monument gerestaureerd. In de loop der jaren is de inrichting van de rozentuin herhaaldelijk aangepast en zijn de hagen hoog en breed uitgegroeid zodat er een onoverzichtelijke situatie is ontstaan. Daarnaast is het oorspronkelijke Belvédère (verhoogde looproute met bomen) verdwenen en is later een populierenlaan met historische poort (van elders afkomstig) aangebracht. Deze laan staat precies in het verlengde van de directievleugel van het museum en is georiënteerd op het Emmaplein, aan de overzijde van de Westzeedijk. Op dit moment zijn de populieren aan het einde van hun levensduur en zijn er inmiddels meerdere gaten ontstaan in de rij. Ook blokkeert de Grieks orthodoxe kerk het zicht op het Emmaplein.

Afbeelding: historische aanleg Museumtuin, met links de oorspronkelijke Belvédère

In het structuurontwerp voor het nieuwe Museum Boijmans van Beuningen is aan de zuidzijde van de directievleugel een nieuw paviljoen ontworpen, gekoppeld aan een verdiept aangelegd logistiek gebouw. De ingang van dit logistieke gebouw ligt direct ten noorden van de brug en de historische poort. Voor de inpassing in de parkachtige omgeving is boven op het logistieke centrum een nieuw Belvédère ontworpen, met een nieuwe bomenrij in het verlengde van de directievleugel. De inrichting van de nieuwe Belvédère refereert aan de historische situatie³. Voor de bouw van het logistieke centrum moeten de resterende populieren gekapt worden, waarbij zorgvuldig omgegaan moet worden met het leefgebied van de vleermuizen. De historische poort zal naar elders verplaatst worden en de

³ Mecanoo heeft een afwijkende opvatting over de inrichting van de Belvédère met een voorkeur voor een vormgeving met glooiende taluds en informelere beplantingselementen

voetgangersbrug moet vervangen worden door een brug die geschikt is voor vrachtwagens. De vrachtwagens zullen vanaf de Westzeedijk, via te verbeteren paden langs de Grieks orthodoxe kerk naar de ingang van het logistieke centrum rijden. Hiervoor wordt geen nieuwe infrastructuur aangelegd en de bestaande bomen kunnen gehandhaafd blijven. Via een hellingbaan rijden de vrachtwagens in de ondergrondse ruimtes, waarin een draaischijf is opgenomen om de vrachtwagens te laten keren voor de terugweg. Er is geen sprake van passerend vrachtverkeer in het park. Aan de Westzeedijk en in het logistieke centrum wordt een wachtmogelijkheid gecreëerd. Het hele gebouw is ingericht op een veilig en efficiënt vervoer van kunst, maar ook andere goederen en het afvoeren van afval. Een aandachtspunt is de vormgeving van de toegangsdeur voor de vrachtwagens. Er moet vermeden worden dat hier een onaantrekkelijk gat ontstaat. De halfverdiepte bebouwing zal verder zo vormgegeven moeten worden dat er geen ramen en opbouwen gerealiseerd worden en het aantal slagbomen, hekken of roosters in, op en rond de Belvédère zo minimaal mogelijk is. Tussen de zuidrand van de Belvédère en de bestaande sloot is vanuit het parkontwerp in de optimale situatie een vrije zone van ongeveer 12 meter aanwezig om een oost-westpad in te passen.

Om het gewenste beeld van een doorlopende bomenlaan te kunnen realiseren moet de bodemlaag boven het logistieke centrum voldoende dik zijn (minimaal 1,10 meter, maar beter is 1,50 meter). De grootste uitdaging is om boven de draaischijf voldoende groeiruimte te realiseren omdat het logistieke centrum hier het hoogste niveau heeft en de grootste overspanning. In samenwerking met het projectteam voor de renovatie van het museum zijn verschillende opties nader onderzocht op hun technische consequenties. Vanuit het parkontwerp heeft het de voorkeur om de hoogte van het totale grondlichaam zoveel mogelijk te beperken en ook boven de draaischijf minimaal 1,10 meter gronddekking te hebben waar bomen van de eerste grootte geplant kunnen worden. Dat zou bereikt kunnen worden door boven de draaischijf een betonconstructie te maken met T-balken die een onderlinge afstand van ongeveer 3 tot 4 meter hebben (zie bijlage 2). Dan blijft er voldoende groeiruimte over voor de boomwortels. Onder de grondlaag komen dan voorzieningen om de bomen van water te voorzien en overtollig water goed af te voeren. Een dergelijke constructie is op andere plaatsen met succes toegepast. Het alternatief voor deze constructie is de bouw van een conventioneel vlak dak waarboven de benodigde grondlaag van minimaal 1,10 meter komt (zie bijlage 2). Daarmee krijgt de Belvédère een iets hogere ligging aan de bovenzijde (het verschil is ongeveer 0,10 meter). Dit is een beperkt verschil en de flexibiliteit die een vlak dak biedt voor de plaatsing van de bomen is een belangrijk voordeel. Dit moet nader worden uitgewerkt in een vervolgstap.

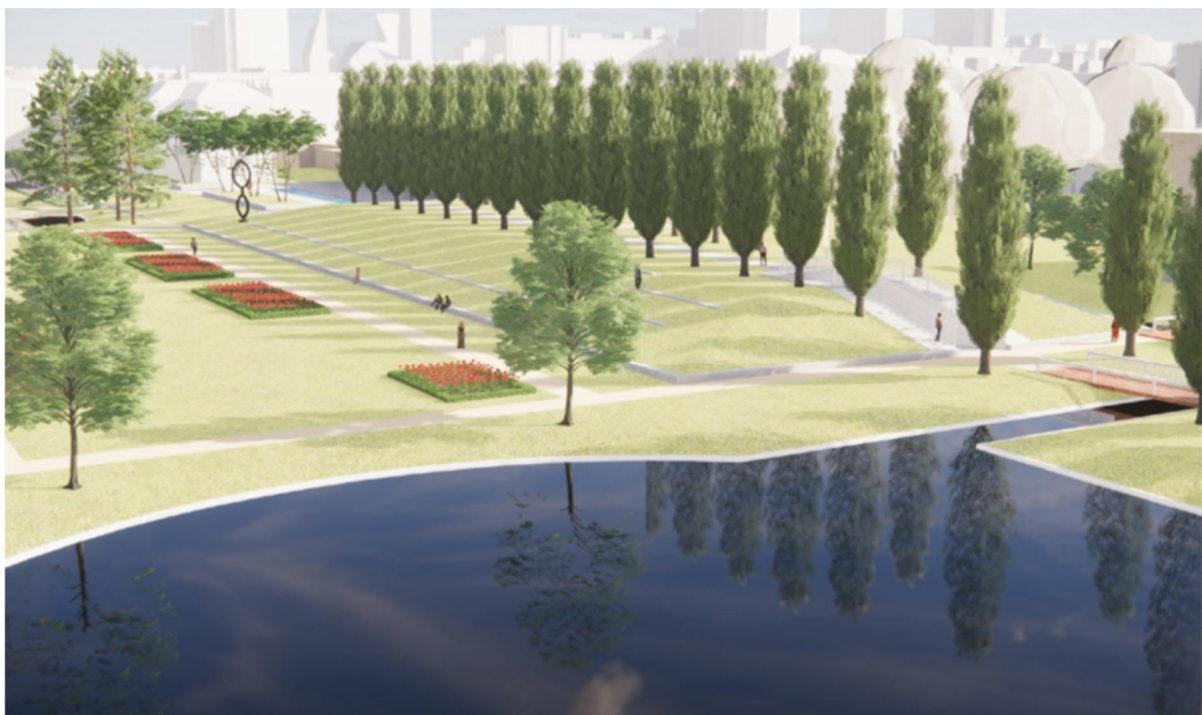
De nieuwe Belvédère krijgt hellingen die met gazon worden ingericht. Een deel van de taluds moet worden opgevuld met licht materiaal om ongewenste zettingen te voorkomen. Op het westelijke talud komt een tribune-achtige trappartij die zicht biedt op een nieuw ingerichte rozentuin. Op de overgang van de rozentuin naar het Belvédère is een verhoogde zitrand, tevens grondkering, aangebracht. Uitgangspunt is dat deze tuin nieuwe rozenbeplanting, nieuwe lage hagen en paden met halfverharding krijgt. Het terras bij het nieuwe restaurant, in het paviljoen, wordt voorzien van een waterfilm en enkele vakken met bijzondere beplanting. Direct ten zuiden van het paviljoen ligt de nieuwe looproute naar de Westersingel, via de villatuinen. Het tuindeel direct tegen het museum wordt, na verwijdering van het Henketpaviljoen, hersteld in de oude stijl.

Samen met het ontwerpteam voor de renovatie is ook gezocht naar optimalisatie van het logistieke centrum in de noord-zuid-ligging. In de oorspronkelijke uitwerking van het gebouwwontwerp lag de ingang voor het vrachtverkeer direct tegen de bestaande sloot. Daardoor was het niet mogelijk om voor voetgangers een doorgaande oost-westroute, zonder hoogteverschillen, te maken ten zuiden van de Belvédère. Het was daarbij ook niet

mogelijk om in de toekomst een goede looproute te maken over het Rijndam-terrein. Uit nader onderzoek is gebleken dat er ruimte gewonnen kan worden door de hellingbaan in het logistieke centrum iets naar het noorden op te schuiven en de maatvoering van enkele werkruimtes aan te passen. Door deze compactere opzet is er meer ruimte gekomen tussen de sloot en de zuidrand van de Belvédère, maar nog onvoldoende voor een comfortabel pad. Uit een verdere optimalisatie van het logistieke centrum en ontwerpuitwerking voor de Museumtuin moet blijken of er toch meer ruimte beschikbaar komt om het oost-westpad wel goed in te passen. Dit blijft een aandachtspunt voor het vervolg.

Afbeelding: impressie van de nieuwe Belvédère, de vernieuwde rozentuin en de herstelde tuin bij het museum, vanaf het noorden

Afbeelding: impressie ingang logistiek centrum met wandelpad ten zuiden van de Belvédère

9. Fietsparkeerstrategie

Uit een fietsparkeertelling uit 2018 blijkt dat op het drukste moment (dinsdagmiddag) circa 325 fietsen in de Museumparkstraat geparkeerd stonden. Op basis van een voorziene groei van 50% van het fietsgebruik in de binnenstad zijn er ongeveer 500 fietsparkeerplekken nodig aan deze zijde van het gebied. Daarnaast is er ook aan de zuidzijde van het Museumpark een grote behoefte aan fietsparkeerplaatsen voor de Kunsthal en het Natuurhistorisch Museum.

Het is belangrijk in de toekomst flexibel te kunnen zijn ten aanzien van de fietsparkeercapaciteit vanwege de onzekerheid over verder groei van het fietsgebruik en de aantrekkingskracht van het Museumparkkwartier. Verder is het belangrijk te vermelden dat slechts op enkele momenten in de week (een piekbelasting) op een duidelijke bestemmingslocatie het geval is. De grondgedachte van de fietsparkeerstrategie is dat aan alle zijden van het Museumparkkwartier, bij de ingangen, ruime mogelijkheden geboden worden om de fietsen van bezoekers te parkeren.

In het inrichtingsplan (IP) voor de Museumparkstraat, dat momenteel in uitvoering is, zijn 254 fietsparkeerplaatsen opgenomen in de vorm van fietsnietjes. Dat is dus onvoldoende om de verwachte groei op te vangen. Er is gekeken naar verschillende opties, waaronder het realiseren van een fietsenstalling in de Museumparkgarage. Indien 70% van de toekomstige fietsers te verleiden zou zijn om de fiets te stallen in een in pandig stalling van hoge kwaliteit (ervaringscijfer Amsterdam), zou er in de Museumparkgarage ruimte gemaakt moeten worden voor ongeveer 350 fietsen. Hiervoor zijn twee opties bekeken voor de stalling van de fietsen:

- Op niveau -1 (waar een restruimte is waar ongeveer 190 fietsen geplaatst kunnen en eventueel aanvullend nog 160 fietsen geparkeerd zouden kunnen worden op 16 autoparkeerplaatsen;
- Op niveau -2 waar 350 fietsen geplaatst zouden kunnen worden op 35 autoparkeerplaatsen.

Daarnaast zijn er vier opties globaal bekeken voor het realiseren van een toegang voor fietsers:

- Via de aangepaste auto-entree aan de Museumparkstraat;
- Drie locaties voor een toegang vanaf het Melkkoppad.

Wanneer er in de garage 350 fietsen ondergebracht kunnen worden, zijn er in de buitenruimte nog 150 plaatsen (75 fietsnietjes) nodig. Dat is minder dan in het huidige inrichtingsplan is voorzien, maar op de ruimte die voor fietsnietjes was bedacht, zouden ook vakken gerealiseerd kunnen worden voor bijzonder model fietsen en (deel-)scooters. Voor piekmomenten, zoals de Parade, is het mogelijk om een pop-up stalling aan te brengen.

De voor- en nadelen van deze varianten zijn op hoofdlijnen in beeld gebracht, zie ook afbeelding hierna.

Een toegang volgens optie 1, met 350 fietsparkeerplaatsen op niveau -2, kan een hoogwaardige en goed toegankelijke stalling opleveren. Hiervoor zou op de bestaande trap een borstelbaan of tandriembaan aangebracht moeten worden zodat fietsen op een veilige manier meegenomen kunnen worden. De trap is vrij smal voor een aanpassing, maar door deze aanpak hoeft er geen rijstrook voor auto's verwijderd te worden. Wel vermindert de capaciteit van de garage met ongeveer 35 plaatsen (met mogelijk gevolgen voor de exploitatie). SB/Parkeerbeheer stelt voor hiervoor eerst een pilot van een jaar te doen om te beoordelen of dit goed functioneert voor de gebruikers.

Opties 2a t/m 2c bieden toegang tot een stalling op niveau -1 waar vrij gemakkelijk 190 fietsparkeerplaatsen te realiseren zijn. Als dit opgehoogd wordt tot 350 plaatsen moeten er

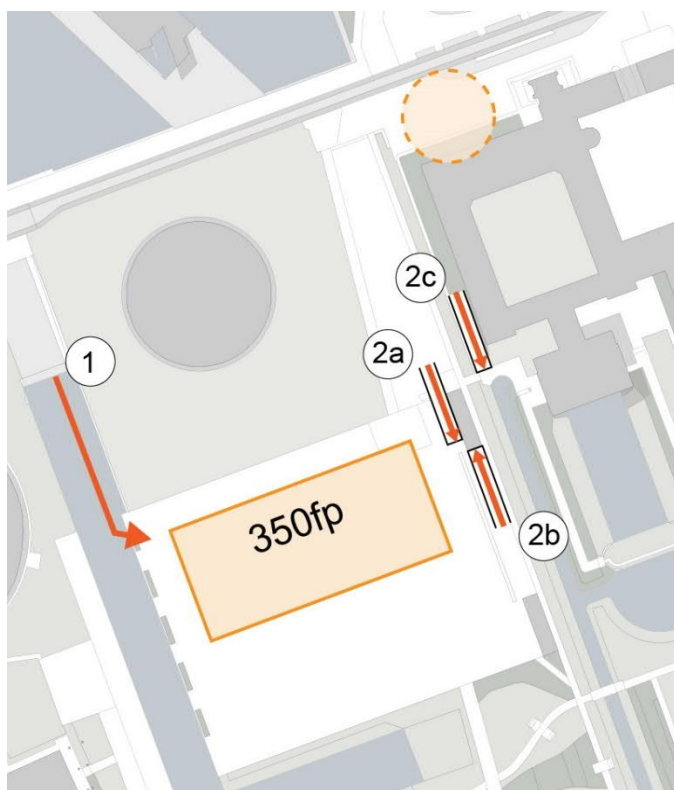
ongeveer 16 autoplaatsen opgeheven worden. Mogelijk moet dat op enige afstand van de restruimte, omdat direct naast de restruimte een rij elektrische laadpalen staat. Daardoor ontstaat er een fietsenstalling met 2 onderdelen en moeten soms fietsers over korte afstand tussen het autoverkeer bewegen. De laadpalen zouden verplaatst kunnen worden, maar dat is een dure ingreep, waar nu niet vanuit is gegaan.

Vanuit deze verkenning wordt aanbevolen om in te zetten op een hoogwaardige fietsenstalling voor 350 plaatsen in de Museumgarage. Op basis van de huidige informatie is het niet mogelijk om een definitieve keuze te maken voor een variant (toegang gekoppeld aan locatie in de garage). Hiervoor zal in een vervolg een nadere uitwerking gemaakt moeten worden. Ook de consequenties voor de stallingsplaatsen in de Museumgarage zullen dan nader bekeken moeten worden.

Mocht het niet lukken op een stalling van 350 plekken te realiseren maar alleen de restruimte in de parkeergarage benut kan worden (190 plekken), dan zijn de 254 fietsparkeerplekken in de openbare ruimte (IP) nodig.

In beide gevallen geldt dat het creëren van (fiets-)parkeervakken in de openbare ruimte (IP) op enkele locaties waar nu nietjes gepland zijn gewenst is. Dit om voor snor-/bromfietsen (scooters), deelscooters, deelfietsen (zonder docking-station) en bakfietsen een duidelijke parkeerplek aan te wijzen, hetgeen ook een vereiste is om eventueel te kunnen handhaven. Daarnaast verhoogt het de ruimtelijke kwaliteit omdat er minder voertuigen los geparkeerd staan en goed ingepaste fietsparkeervakken minder afbreuk doen aan het beeld van de straat dan fietsnietjes.

Ook worden fiets- en (deel-)scooterparkeermogelijkheden gecreëerd aan de parkzijde. Dit mede met het oog op een nieuwe geplande toegang vanuit de Westersingel.

Afbeelding: opties toegang fietsparkeren in Museumgarage

Zie voor een verdere onderbouwing bijlage 3.

10. Urban playground

In het kader van de motie 'urban playground' is gekeken of er mogelijkheden zijn voor urban sporters in het Museumparkkwartier, in aanvulling op de skatemogelijkheden op het evenementendek. Er is contact geweest met een vertegenwoordiger van de skaters die het evenementendek gebruiken. Dat heeft geleid tot een moodboard met mogelijke toevoegingen. De voorgestelde skatevoorzieningen zijn echter te omvangrijk en zijn niet in te passen in het park zonder aantasting van het rustige deel en verwijdering van veel beplantingen. Daarom is een dergelijke voorziening niet opgenomen in het streefbeeld. Er kunnen wel kunstobjecten in het park worden geplaatst waar ook op gespeeld en gesport kan worden. M.n. de omgeving van de Kunsthal geschikt voor de plaatsing van enkele kunst/speelobjecten.

Suggestie voor Museumpark Rotterdam:
Groen & Skate
1. Converse Cons DIY, Amsterdam Noord
2. Voorbeelden van een pumtrack

Afbeelding: moodboard skaters

Afbeelding: impressie speel/kunstobjecten

11. Maatregelen korte termijn (quick wins)

Er is onderzocht welke quick wins mogelijk zijn om de matige kwaliteit van sommige delen te verbeteren. Op de korte termijn zijn (2022) aanpassingen mogelijk voor het Melkkoppad, dat in erg slechte staat verkeert door bouwverkeer en ook te smal is voor intensief gebruik. Het voorstel is om het pad alvast iets te verbreden en opnieuw te bestraten met betonklinkers. Bij de uitvoering van de totale kwaliteitsslag moet het pad weer opnieuw bestraat worden met materialen van hogere kwaliteit.

Een andere quick win is het aanbrengen van verlichting nabij het G.J. de Jonghmonument en de Grieks orthodoxe kerk om de sociale veiligheid te verbeteren en het monument beter te beschermen tegen vandalisme. De gebiedscommissie Centrum heeft dit ook geadviseerd aan het college van Burgemeester en Wethouders. Ook de stadsmarinier heeft verzocht de situatie te verbeteren. Een belangrijk aandachtspunt dat dit een leefgebied is voor beschermde vleermuizen, die gestoord kunnen worden door extra verlichting. Daarom is eerst een onderzoek nodig naar de mogelijkheden om verlichting aan te brengen die zo beperkt mogelijk verstoring veroorzaakt en toch dit parkdeel te verlichten.

Voor de romantische tuin is door Stadsbeheer aangegeven dat er kansen zijn om in 2022/2023 de meest urgente maatregelen uit te voeren om de uitstraling te verbeteren. Het betreft:

- Herstel en vernieuwing beplantingen incl. grondverbetering en beperkte ophoging;
- Aanleg enkele nieuwe paden van halfverharding (zoals recent aangebracht in Het Park);
- Verbeteren verlichting;
- Herstelmaatregelen grote brug en herstel bestrating aanliggend pad;
- Plaatsen extra afvalbakken.

Onderzocht is of de hagen in de rozentuin op korte termijn teruggesnoeid kunnen worden. Deze beukenhagen zijn nu ruim 3 meter hoog en blokkeren het doorzicht. Terugbrengen naar de gewenste 1,00 tot 1,50 meter hoogte blijkt niet haalbaar te zijn omdat de beuken dan waarschijnlijk zullen afsterven door 'zonnebrand' vanwege extra licht dat op de stammen valt. Bovendien is in het sfeerbeeld voor dit deel een nieuwe inrichting voorzien, in combinatie met de aanleg van de Belvédère. Daarom is deze maatregel niet opgenomen bij de quick wins. Indien de bouw van het logistieke centrum, met de aanleg van de Belvédère zou vervallen, is alsnog een renovatie van de rozentuin en de populierenlaan gewenst omdat de kwaliteit van dit deelgebied achteruit gaat.

Verder heeft Stadsbeheer de ambitie om het komende jaar het beheer en toezicht te intensiveren. Dit kan gezien worden als een voorloper voor parkmanagement. Parkmanagement zou een grote toegevoegde waarde kunnen hebben, indien dit in nauwe samenwerking met de instituten in het Museumparkgebied opgezet wordt.

Wanneer uit parkeeronderzoek blijkt dat het mogelijk is om parkeerplaatsen te verwijderen langs de Westzeedijk en wellicht op andere locaties.

Een aandachtspunt is dat tijdens de voorgestelde nieuwbouw voor Museum Boijmans van Beuningen naar verwachting veel bouwverkeer door de Museumtuin zal komen. In de bouwperiode zullen maatregelen genomen moeten worden om de overlast voor parkbezoekers zoveel mogelijk te beperken, wandelroutes in stand te houden en het bouwterrein op een aantrekkelijke manier af te schermen ten opzichte van de overige parkdelen.

12. Fasering

In dit Programma van Eisen is een veelheid aan mogelijke maatregelen beschreven om het Museumparkkwartier aantrekkelijker te maken voor alle bezoekers in combinatie met de realisatie van de ambities voor het Museum Boijmans van Beuningen. Niet alle voorgestelde maatregelen kunnen en hoeven in een keer uitgevoerd te worden.

De quick wins kunnen op korte termijn (1-2 jaar) uitgevoerd worden.

De herinrichting de Museumtuin, met de rozentuin en de aanleg van het Belvédère is gekoppeld aan de realisatie van het logistiek centrum en het nieuwe paviljoen voor het museum. De uitvoeringstermijn is dus gekoppeld aan de bouwplanning.

Op middellange termijn, los van de werkzaamheden die verband houden met de vernieuwing van het museum, kunnen de grotere aanpassingen aan de romantische tuin en de zone langs de Westzeedijk verbeterd worden.

De verbeterde toegankelijkheid en groene rand van het Erasmus MC kan pas op langere termijn gerealiseerd worden, als het ziekenhuis vernieuwd wordt. Dat geldt ook voor de verbeterde toegankelijkheid via het terrein van Rijndam.

13. Kostenraming en financiële dekking

Voor de beschreven maatregelen zijn kostenramingen gemaakt. Daarbij is er een onderscheid tussen de quick wins en de maatregelen voor de middellange en lange termijn. Voor de ingrepen op middellange termijn en lange termijn zijn indicatieve ramingen gemaakt en voor een klein deel stelposten opgenomen. De genoemde bedragen zijn investeringskosten exclusief BTW, prijspeil 1 januari 2022, gebaseerd op de huidige inschattingen (prijzen materialen fluctueren momenteel sterk). De basis is het streefbeeld zoals in hoofdstuk 7 is beschreven.

Hieronder het overzicht van de quick wins en de mogelijke dekking van de kosten:

A. Quick wins

<i>Maatregel</i>	<i>Geraamde kosten</i>	<i>Dekking</i>
Herstel beplantingen romantische tuin (deelgebied 3)	€ 295.000	Reallocatie middelen SB
Aanleg halfverharde paden romantische tuin (deelgebied 3)	€ 190.000	Reallocatie middelen SB
Verbeteren verlichting romantische tuin (deelgebied 3)	€ 50.000	Reallocatie middelen SB
Herstel grote brug en pad (deelgebied 3)	€ 100.000	Reallocatie middelen SB
Plaatsen extra afvalbakken		
Verbreden en tijdelijke bestrating Melkkoppad	€ 55.000	Reallocatie middelen SB
Verlichting G.J. de Jonghmonument en Grieks orthodoxe kerk incl. onderzoek	€ 100.000	€ 20.000 beschikbaar van Directie Veiligheid, restant nog niet gedekt

B. Maatregelen in deelgebied 2, Museumtuin, en deelgebied 3, Museumpark, gekoppeld aan bouw van het logistiek centrum

Het betreft de totale herinrichting van dit deelgebied als gevolg van de bouw van het halfverdiepte logistieke centrum voor Museum Boijmans van Beuningen. Na de bouw van deze betonnen constructie wordt de Belvédère aangebracht, deels met licht ophoogmateriaal. Daarop worden speciale voorzieningen getroffen om op het grondlichaam bomen te kunnen planten. Rondom het Belvédère worden betonnen keerwanden aangebracht om het grondlichaam te stabiliseren. Verder worden natuurstenen zitranden en paden aangebracht. De rozentuin wordt met ongeveer 20 cm opgehoogd, alle beplanting wordt vernieuwd en er wordt nieuwe verharding aangebracht. Voor herstel van het tuingedeelte waar nu het Henket-paviljoen staat zijn geen kosten geraamd. Meegenomen is de aanleg van een nieuwe brug tussen het Melkkoppad en de rozentuin. Ook is de zware verkeersbrug voor vrachtverkeer naar het logistieke centrum in deze raming opgenomen. In de raming voor de heraanleg van de rozentuin is de verbreding van de sloot langs het Melkkoppad en de aanleg van een vijver achter het G.J. de Jonghmonument meegenomen t.b.v. de watercompensatie. Als aparte post is benoemd de toevoeging van water in het Museumpark t.b.v. de watercompensatie.

Voor de aanpassingen van de Museumparkstraat als gevolg van de bouw van de nieuwe ingang zijn hier geen kosten opgenomen. Deze worden meegenomen bij de ramingen van het museum.

<i>Maatregel</i>	<i>Geraamde kosten</i>	<i>Dekking</i>
Realisatie Belvédère boven op logistiek centrum	€ 3.045.000	Meenemen in investeringskosten MBVB
Ophogen en heraanleggen rozentuin	€ 3.367.000	Meenemen in investeringskosten MBVB
Aanbrengen watercompensatie (incl. Depot)	€ 81.000	Meenemen in investeringskosten MBVB en Depot
Optie bijzondere trapconstructie als toegangsdeur logistiek centrum	€ 2.645.000 (stelpost)	Nog geen dekking

Onzekerheidsmarge raming: + of – 20%

C. Kwaliteitsimpuls middellange termijn

Dit betreft maatregelen die in een periode van 2 tot 5 jaar gerealiseerd kunnen worden en los staan van de bouw van het logistieke centrum.

Verbeteringen deelgebied 1, Westersingel

In dit deelgebied is gerekend met het verwijderen van parkeerplaatsen en aanbrengen van fietsvoorzieningen (fietsnietjes).

<i>Maatregel</i>	<i>Kosten</i>	<i>Dekking</i>
Herinrichting parkeerplaatsen en fietsvoorzieningen aanbrengen	€ 296.000	Nog geen dekking, mogelijk RIM of GO-fonds

Onzekerheidsmarge raming: + of – 20%

Verbeteringen deelgebied 3, Museumpark

M.n. in de romantische tuin zijn investeringen gewenst in het aanleggen van nieuwe paden, herstel van bestaande paden, het aanbrengen van extra bruggen, het herstel van de bestaande grote brug en verbetering van de beplantingen. De vergroting van enkele waterpartijen in dit deelgebied zijn opgenomen bij de maatregelen die samenhangen met de bouw van het logistiek centrum en het Depot (watercompensatie). In deze raming zijn wel de plaatsing van nieuw parkmeubilair, extra verlichting en extra afvalbakken in meegenomen. Indien de quick win voor de romantische tuin wordt uitgevoerd, zullen de kosten lager uitvallen dan hier is aangegeven. Er is dus gerekend met een integrale aanpak voor dit onderdeel. Ook de heraanleg van het Melkkoppad met nieuw materiaal (gebakken klinkers) is hierin opgenomen.

<i>Maatregel</i>	<i>Kosten</i>	<i>Dekking</i>
Verbeteringen romantische tuin en heraanleg Melkkoppad	€ 3.755.000	Nog geen dekking, mogelijk RIM. Mogelijke bijdrage van het hoogheemraadschap voor verbetering waterkwaliteit

Onzekerheidsmarge raming: + of – 20%

Verbeteringen deelgebied 5, Westzeedijk / parkenknoop

In dit deelgebied worden nieuwe verhardingen aangelegd, waaronder de route naar het logistieke centrum. Ook worden beplantingen verbeterd. Voor de oversteek van de Westzeedijk is een stelpost voor een bijzonder element opgenomen, zoals een eekhoornbrug.

<i>Maatregel</i>	<i>Kosten</i>	<i>Dekking</i>
Verbeteren verhardingen en beplantingen	€ 1.931.000	Nog geen dekking, mogelijk RIM
Bijzonder kunstobject of ecologische maatregel	€ 350.000 (stelpost)	Nog geen dekking, mogelijk externe fondsen

Onzekerheidsmarge raming: + of – 20%

Aanbrengen kunstlaag / bijzondere speelelementen

Er is een stelpost opgenomen over de plaatsing van bijzondere speelelementen en kunstwerken in het hele gebied.

<i>Maatregel</i>	<i>Geraamde kosten</i>	<i>Dekking</i>
Plaatsing bijzondere kunstwerken in het gehele gebied	€ 1.200.000 (stelpost)	Nog geen dekking, mogelijk bijdrage nota Urban Sports en cultuurbudget?

Aanbrengen fietsenstalling in Museumparkgarage

Voor het aanbrengen van voorzieningen in de Museumparkgarage voor het stallen van fietsen en het maken van een entree zijn vier opties in beeld gebracht. De duurste optie is een met een entree tegen het museum, waardoor er een extra tunnel onder het Melkkoppad moet worden gemaakt. Deze is technisch ingewikkeld omdat er kabels en leidingen gekruist moeten worden. De kosten voor de andere drie opties variëren tussen indicatief € 410.000 en € 480.000.

<i>Maatregel</i>	<i>Geraamde kosten</i>	<i>Dekking</i>
Realiseren toegang voor fietsers naar parkeergarage en aanbrengen 350 fietsenrekken	€ 410.000 tot € 1.100.000	Kapitaalslasten voor investering kunnen mogelijk gefinancierd worden door uitbreiding betaald parkeren

Onzekerheidsmarge raming: + of – 25%

D. Kwaliteitsimpuls lange termijn

Deze maatregelen zijn pas aan de orde als er grote stedenbouwkundige herontwikkelingen plaatsvinden in de randen van het Museumparkgebied.

Verbeteringen deelgebied 4, rand Erasmus MC

Hier worden natuurvriendelijke oevers aangelegd en zijn twee nieuwe bruggen naar tussen de Museumtuin en het Erasmus MC voorzien. De aanleg hiervan speelt pas op langere termijn.

<i>Maatregel</i>	<i>Kosten</i>	<i>Dekking</i>
Aanleg ecologische oevers en plaatsing bruggen	€ 3.111.000	Nog geen dekking, mogelijk RIM en bijdrage Erasmus MC

Onzekerheidsmarge raming: + of – 20%

Nieuwe verbinding Rijndam

In dit onderdeel is de aanleg van een brug tussen de Museumtuin / Belvédère en de Westersingel opgenomen. Deze kan pas worden gerealiseerd als het terrein van Rijndam wordt herontwikkeld en er een openbare route naar de Westersingel komt.

<i>Maatregel</i>	<i>Kosten</i>	<i>Dekking</i>
Aanbrengen voetgangersbrug	€ 323.000	Nog geen dekking, koppelen aan herontwikkeling Rijndam

Onzekerheidsmarge raming: + of – 20%

Voor een nadere onderbouwing, zie bijlage 4.

Naast de genoemde dekkingsmogelijkheden in de tabellen, zijn er nog kansen voor subsidies van de provincie Zuid-Holland voor verbetering van het leefgebied van populaties van inheemse plant- en diersoorten in de bebouwde kom en voor een groene gezonde leefomgeving voor mensen.

Beheerconsequenties

Raming beheerconsequenties als gevolg van de uitgewerkte kwaliteitsslag, door Stadsbeheer: € 100.000. Dit betreft buitenruimte-onderdelen van Openbare Werken, Schone Stad (inzameling en reiniging) en inzet Toezicht & Handhaving. Er zijn geen beheerkosten meegenomen voor het fietsparkeren in de Museumparkgarage. Over de demarcatie tussen het beheer van ruimten rondom het museum en het ondergrondse logistieke centrum moeten nog nadere afspraken worden gemaakt. In de officiële Inrichtingsplanprocedure (IP-procedure) worden bij het voorlopig en het definitieve IP een beheerparagraaf gemaakt. Bij een toename van de beheerkosten van meer dan € 100.000 moet dit door de raad worden goedgekeurd (motie Sies).

Bijlagen

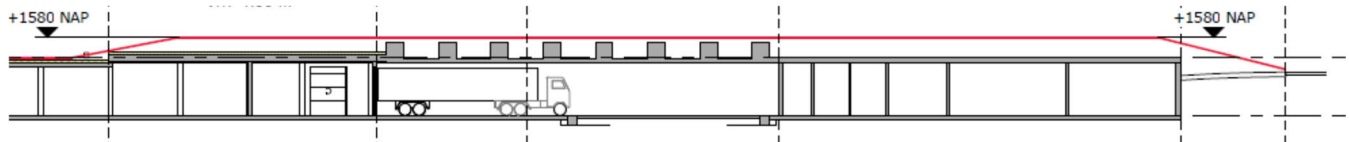
Bijlage 1: vogelvlucht streefbeeld Museumparkkwartier

Bijlage 2: opties constructie boven draaischijf logistiek centrum

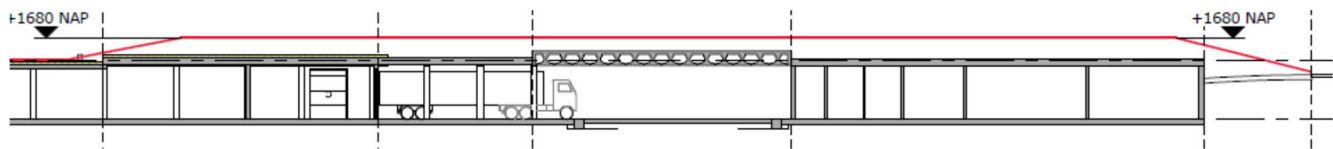
Er zijn twee opties in beeld om de betonconstructie boven de draaischijf in het logistieke centrum te maken:

- Dak boven de draaischijf voorzien van betonnen T-balken die een onderlinge afstand hebben van 3 tot 4 meter. Tussen de T-balken is een grondlaag van minimaal 1,10 meter aanwezig met voorzieningen om de bomen op de Belvédère van water te voorzien en overtollig water goed af te voeren. Bomen moeten verankerd worden in de ondergrond om scheefstand of omvallen te voorkomen. Deze constructiemethode is toegepast op een deel van de parkeergarage onder het Van Heekplein in Enschede en functioneert zonder problemen.

Afbeelding: lengteprofiel principe dakconstructie met T-balken boven draaischijf en loading dock

- Vlakke dakconstructie boven de draaischijf, waardoor de totale Belvédère iets hoger wordt bij de gewenste grondlaag van minimaal 1,10 meter voor het planten van bomen 1e grootte. Er is bij deze optie meer flexibiliteit in het plaatsen van de bomen op de Belvédère.

Afbeelding: lengteprofiel principe dakconstructie met vlakke dakconstructie boven draaischijf en loading dock

Bijlage 3: onderbouwing fietsparkeerstrategie

Mogelijke locaties voor fietsparkeren in de Museumparkgarage

In een restruimte op niveau -1 is het mogelijk om hiervan 190 fietsen onder te brengen zonder autoparkeerplaatsen op te heffen. Om dit te laten stijgen tot 350 plaatsen is het nodig om op niveau -1 ruimte te vinden voor ongeveer 160 extra fietsen, waarvoor ongeveer 16 autoparkeerplaatsen opgeheven moeten worden.

De tweede mogelijkheid is om een fietsenstalling van 350 fietsen onder te brengen op niveau -2, waar de inrit voor auto's vanaf de Museumparkstraat de garage binnenkomt. Het stallen van 350 fietsen op dit niveau gaat ten koste van ongeveer 35 autoparkeerplaatsen. Het is geen optie om fietsers vanaf niveau -2 naar niveau -1 te laten fietsen of lopen vanwege de onveiligheid (ongewenste vermenging autoverkeer en fietsverkeer).

Mogelijke locaties voor toegangen voor fietsers naar de Museumparkgarage

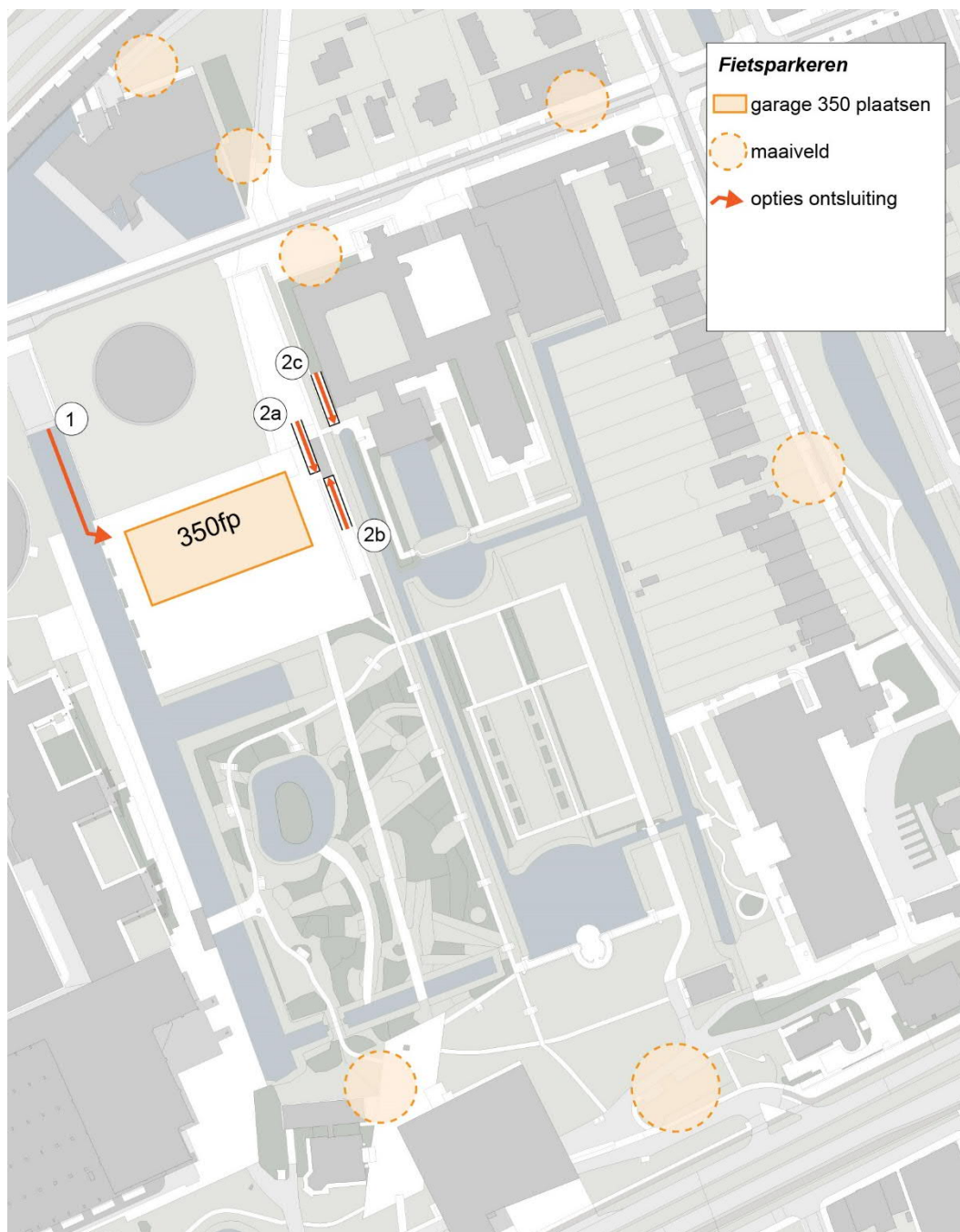
Voor het realiseren van een toegang naar de parkeergarage voor fietsers zijn er twee zoekgebieden in beeld gebracht:

1. De huidige auto-entree aan de Museumparkstraat. Om fietsers vanaf de Museumparkstraat, via de bestaande entree naar beneden te laten gaan zouden fietsgoten met borstels of tandwielbaan langs de bestaande trap gemaakt moeten worden. De bestaande trap is 2 meter breed, wat net voldoende is om neergaand en opgaand verkeer tegelijk mogelijk te maken. Een borstelgoot is een systeem dat op de bestaande trap kan worden bevestigd. De borstel geeft voldoende frictie om de fiets op een eigen tempo naar beneden te brengen. Op hellingen tot 35% is dit toepasbaar. Voor een steilere helling is een tandriembaan met elektromotor nodig voor de opgaande beweging. In dat geval moet het systeem in de trap gefreesd worden. Beide systemen zijn geschikt voor alle fietsen, ook zwaardere exemplaren zoals bakfietsen en e-bikes. De fietsenstalling zou direct naast de inrit gerealiseerd worden, waar nu nog auto's geparkeerd worden.
2. Nabij het Melkkoppad zijn er meerdere mogelijkheden bekeken die allen toegang bieden tot niveau -1 (waar de restruimte ligt). Er is bij deze varianten een beperkt hoogteverschil te overbruggen.
 - a. Een trap met goten (en borstels) naast het bestaande glazen trappenhuis. Dit vraagt om forse aanpassingen aan het nog in uitvoering zijnde inrichtingsplan (verwijderen deel verhoogd plantvak);
 - b. Een trap met goten (en borstels) in de vide van de parkeergarage, tussen de twee glazen trappenhuizen in;
 - c. Een trap met goten (en borstels) ten oosten van het Melkkoppad, die met een tunnel onder het Melkkoppad verbonden is met niveau -1 van de parkeergarage.

Toegang variant 2a heeft als nadeel dat een deel van het verhoogde plantvak bij het Depot moet verwijderd worden (inclusief recent aangebrachte beplanting en er beperkt ruimte tussen het entreegebouw en een blusinstallatie van de garage aanwezig is).

Variant 2 b komt niet direct uit bij de restruimte op niveau-1 waardoor er over korte afstand tussen de auto's gelopen moet worden.

Variant 2c lijkt technische moeilijk haalbaar omdat er in het Melkkoppad veel leidingen liggen en de toegang kort nabij het Rijksmonument moet komen. Bovendien zou er een grote investering moeten plaatsvinden in de realisatie van een tunnel onder het Melkkoppad.

Afbeelding: overzicht fietsparkeren Museumparkkwartier

Bijlage 4: onderbouwing kostenraming parkdelen

Hieronder zijn de algemene uitgangspunten opgenomen die het Ingenieursbureau Rotterdam heeft gehanteerd bij de investeringsraming voor de kwaliteitsslag Museumparkkwartier.

Uitgangspunten algemeen

- Deze raming is een indicatieve raming, gebaseerd op een globale ontwerpschets;
- Prijspeil januari 2022, zoals inschat oktober 2021;
- Op dit moment is het prijsniveau van sommige grondstoffen erg beweeglijk. In de raming is hier geen rekening mee te houden. Dit is wel een aandachtspunt bij het vaststellen van de onzekerheidsreserve;
- Overzicht “deelopgaven Museumparkkwartier” van 13-09-2021;
- Ontwerpschets 20211001 CE_DY_Boijmans van Beuningen_Museumpark_Raming;
- Bij het onderdeel engineering zijn de planontwikkelingskosten niet opgenomen;
- Vrijkomend asfalt is niet onderzocht, aannahme is niet-teerhoudend;
- Vrijkomend funderingsmateriaal is niet onderzocht, aannahme is niet-asbesthoudend;
- Vrijkomende grond is niet onderzocht. Voor de acceptatiekosten is een inschatting gemaakt, gebaseerd op de bodemkwaliteitskaart;
- Er zijn geen werkzaamheden aan kabels, leidingen en riolering nodig;
- Het gebied ten noorden van de poldersloot (ter plaatse van het huidige Henket-paviljoen) maakt geen deel uit van deze raming;
- Het G.J. de Jonghmonument blijft gehandhaafd;
- De watergang bij het G.J. de Jonghmonument wordt aangepast;
- Bestaande verlichting wordt vervangen door verlichting volgens Rotterdamse stijl, inclusief sfeerverlichting;
- Er is geen rekening gehouden met het (ver)plaatsen van kunstobjecten;
- Voor straatmeubilair (banken, papierbakken, etc) is per deelraming een PM bedrag opgenomen.